

Polazník

Noviny
obce Papradno

Ročník VIII.

Jún 2010

Slovo starostu

Vážení spoluobčania,

druhý štvrtok tohto roka sme v rámci plánovaných úloh realizovali tak potrebnú výmenu okien a dverí v časti budovy, kde sú umiestnené zdravotné obvody. Verím, že tátó výmena spríjemní prostredie pre našich spoluobčanov a prejaví sa aj na úspechu finančných nákladov na vykurovanie.

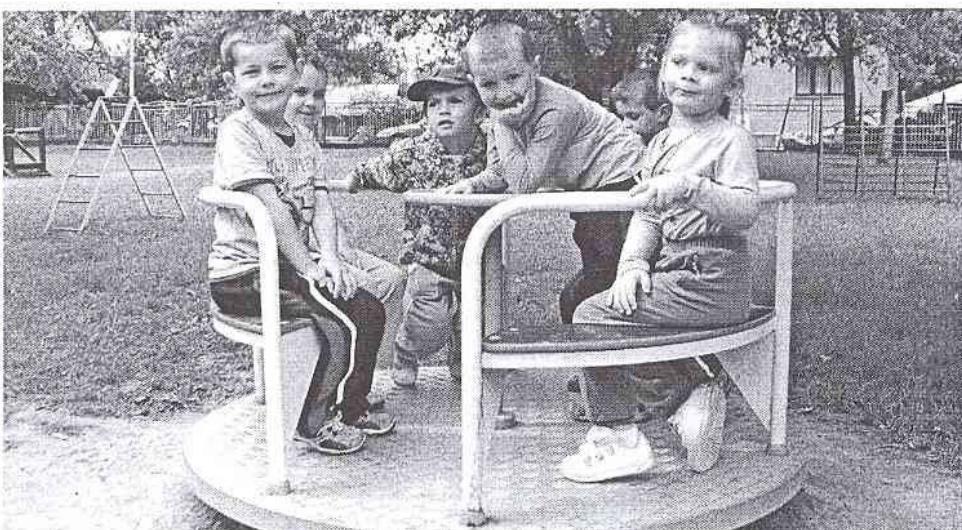
Priebežne, pokial' to počasie dovolilo, občania obce zamestnaní na menších obecných službách vykosiili cintorín, areál TJ a pokračujú vykášaním verejných priestranstiev. Okrem toho im tretinu pracovnej doby zabera udržiavanie poriadku, hlavne okolo veľkorozmerových kontajnerov. Za tento čas by mohli vykonat iné potrebné práce, či už na miestnych komunikáciach alebo oprave a čistení kanálov na povrchové vody.

Koncom mája začala dodávateľská firma s realizáciou stavebných prác na objekte základnej školy. V súčasnej dobe vymieňajú okná, krytinu plochých striech a montujú lešenie pre obnovenie fasády. Radiátory v sociálnych priestoroch sú už vymené. Verím, že termín ukončenia prác v novembri tohto roku bude dodržaný.

Podrobnejšie o prácach v obci vás budem informovať na nasledujúcom čísle Polazníka.

Vážení spoluobčania, je tu čas prázdnin, čas dovoleniek. Dovolte mi, aby som vám poprial príjemné prežitie nastávajúceho obdobia so želaním šťastného návratu k svojim rodinám.

Štefan Hatajčík

Leto plní mnohé sny

Leto je v plnom prúde a všetci sa tešíme, že po daždivých dňoch si môžeme vychutnať slniečko a prácu v záhrade.

A hoci leto býva hlavne v znamení dovoleniek – či už tých rodinných, zahraničných, oddychových či naopak fyzicky náročných, možno toto leto by malo byť aj v znamení solidarity s postihnutými záplavami. Hoci nikto z nás nemá peňazí naviac, predsa len si uvedomujeme, že sme na tom neporovnatelne lepšie. A aj takto dodatočne sme vďační našim dedom, ktorí sa ľahko narobili na regulácii Papradňany a my sme tak chránení od povodní.

Celá redakcia vám želáme leto, ktoré vyplní aspoň časť vašich snov.

(am)

Veľké dni hasičov

Druhého mája si papradniánski hasiči v doobedňajších hodinách učili sviatok sv. Floriána – patróna hasičov. Na slávnosť prišli aj zástupcovia každej obce Papradnianskej doliny, poslankyňa TSK Viera Zboranová, Michal Jurdík z krajskej organizácie DPO a ďalší hostia. Spoločne boli pri osádzaní posvätenej sochy sv. Floriána na budovu požiarnej zbrojnice. Kultúrny program žiakov a speváčiek pokračoval pred KD, podával sa guláš, pre hostí mini recepcia. Prišli aj hostia z Moravy, z družobnej obce Karolinka. O 15. hodine rozozvučali priestory KD Papradno harmoniky – heligónky.

Dakujeme

V mene detí materskej školy dakujeme poslankyniam obecného zastupiteľstva za finančnú odmenu z I. a II. obecného plesu. Z nej nám pribudol na školský dvor pekný kolotoč.

Uznesenie Obecného zastupiteľstva obce Papradno zo 16. 6. 2010 č. 4/2010

Obecné zastupiteľstvo

C: schvaluje

1. zápis obecnej kroniky za rok 2009
2. zásady odmeňovania poslancov a ďalších volených orgánov obce Papradno
3. rokovací poriadok Obecného zastupiteľstva obce Papradno
4. vnútroorganizačnú smernicu pre výkon finančnej kontroly v pôsobnosti obce Papradno
5. všeobecné záväzné nariadenie o poskytovaní dotácií a fin.vý pomoci z rozpočtu obce Papradno
6. odpredaj podielu verejnej kanalizácie v zmysle kúpej zmluvy medzi členmi združenia a Považskou vodárenskou spoločnosťou za sumu 1,-

Obecný úrad v Papradne znamuje, že k osvedčeniu fotokópie je od 1. 7. 2010 potrebné predložiť okrem originálu listiny aj **občiansky preukaz** osoby, ktorá žiada o osvedčenie.

Volby do Národnej rady SR

Parlamentné voľby sa konali 12. 6. 2010.

Celková účasť voličov v Papradne bola 62,78 %. Na svoje právo i povinnosť nezabudli najmä mladšia a stredná generácia.

Poradie politických strán podľa úspešnosti: Smer – SD 797 (59,2 %) hlasov, SNS 229 (17,01 %), HZDS 72 (5,34 %), KDH 64 (4,75%), SaS 58 (4,31 %) hlasov

Výsledky volieb na úrovni Slovenskej republiky

Volieb sa zúčastnilo 58,83% voličov.

Vítazom sa stala strana Smer-SD s 34,79 %, v parlamente budú poslanci SDKÚ 15,42 %, SaS 12,14 %, KDH 8,52 %, Most-HÍD 8,12 %, SNS 5,07 %. Do parlamentu sa nedostali dlhorocné strany HZDS a Strana maďarskej koalície.

Spomienka

Dňa 5. 3. 2010 sme si pripomeneли 25. výročie od úmrtia nášho manžela, otca a deda

Jozefa TRULÍKA
z Podjavorníka.

S láskou v srdci radi spomíname a modlíme sa za neho.

Dakujeme, ak si spomeniete na neho všetci čo ste ho poznali a čo si ho pamätáte.

Manželka Františka, dcéra Emília, synovia Milan, Stanislav a Jozef s rodinami.

Matričné okienko

★ Víname vás

- Veronika Váchalíková 26. 2.
Silvia Pračková 16. 4.
Tamara Kušanová 7. 4.

+ Životnú pozemskú púť ukončili naši spoluobčania

Albína Eldesová (1960) 28. 3.

Ludovít Bucha (1925) 28. 3.

Baltazár Kolkus (1946) 8. 4.

Paulína Janičíková (1932) 9. 4.

Milan Santus (1946) 11. 4.

Michal Lečko (1955) 10. 4.

Mária Turičíková (1919) 20. 4.

Jozef Macháč (1945) 31. 5.

Karol Hamárik (1926) 5. 6.

Mária Gáboríková (1949) 9. 6.

Štefan Zboran (1951) 16. 6.

Ambro Kališák (1936) 29. 6.

Blahoželanie

Spokojnosť v domácnosti

nech je u vás denným hostom

a dôvera s úprimnosťou

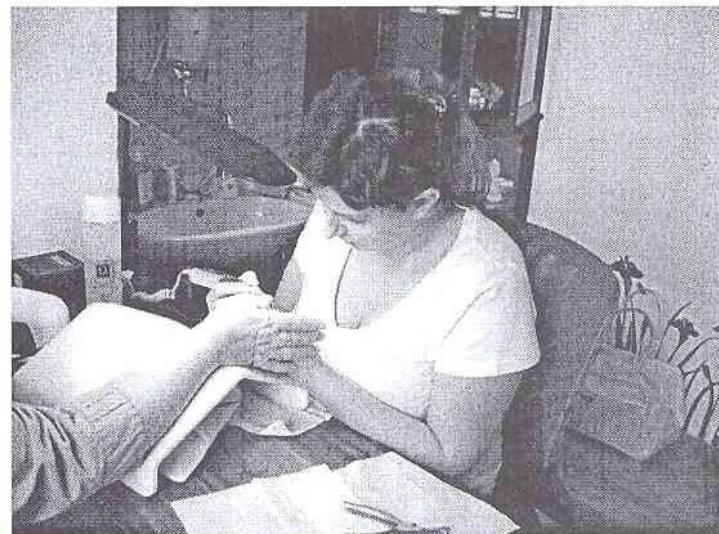
tým najdrahším lásky skvostom

Diamantová svadba

Ján Santus a Filoména, rodená Macháčová

si pre 60 rokmi 6. mája dali sľub vernosti,
ktorý im vydržal do dnešných dní.

v priestoroch KD Papradno je

KOZMETICKÝ SALÓN – JANA

(kozmetické služby a nechtové štúdio).

Objednať sa môžete aj telefónicky: 0904817308. Záujemky nám ste srdečne vitané.

SLOVENSKÁ NÁRODNÁ STRANA

dakuje svojim voličom
za podporu v parlamentných
voľbách 2010

Podákovanie

Milé tety a predseda SČK v Papradne Janko z baru, chcel by sa vám podakovať v Polazníku, aby všetci vedeli, že myslíte aj na nás, na ľahko zdravotne postihnuté deti v Papradne. Prečo podakovať? Lebo ste nám šiestim darovali z májového plesu po 30 euro, aby sme si za ne niečo kúpili. Spolu s mamou sme vybrali pre mňa krásne obliečky na perínky potlačené rýchlym autom Mac Queen - lebo rýchla jazda autom, to je moje - a tričko s Patom a Matom. Ešte raz dakujem za darček a želám vám, aby sa Majáles o rok vydaril ešte lepšie ako tento.

Maťko Moravík

Inzeráty

Predám sečkovicu v dobrom stave. Cena dohodou.
Tel. č. 0907505190

Opravujem počítače, inštalujem softvér, Windows.
tel.č. 0907 074 899

Predám 420 ks nepoužitých škvárových kvádrov 45x30x21 cm v cene 1,20 /kus, uskladnené v Papradne. tel. 090231960.

Darujem psíka. Tel. 042/4305 219, 042/4393 201 (večer)

Inzeráty pre občanov
v novinách **Polazník**
sú **zdarma** (dajte ich do
schránky na OÚ).

Veľké dni hasičov

Vo štvrtok 13. mája sa v našej obci uskutočnilo slávnostné odovzdanie hasičskej techniky, ktorého sa zúčastnili podpredseda vlády a minister vnútra SR Róbert Kaliňák, minister financií Ján Počiatek, prezident Hasičského a záchrannárskeho zboru Alexander Nejedlý, krajský riaditeľ zboru z Trenčína Igor Šenitko, generálny sekretár Dobrovoľnej požiarnej ochrany SR Vendelín Horváth a ďalší hostia. Našej obci darovali hasičské vozidlo CAS 25 LIAZ 101, cisternovú striekačku bezodplatným prevodom v súlade so zákonom NR SR č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov. Vozidlo by malo slúžiť na zásahy, ktoré súvisia s ochranou pred požiarom v zmysle zákonus.

Cisternová striekačka je určená k preprave požiarneho družstva 1 + 8 s príslušenstvom potrebným k vykonaniu požiarneho zásahu vodou alebo penou z vlastných alebo cudzích zdrojov hasebných látok. Objem nádrže na vodu je 2 500 litrov, na penidlo 400 l. Rozsiahle príslušenstvo umožňuje najjednoduchší zásah prenosným hasiacim prístrojom i technicky náročný zásah nízkym alebo vysokým tlakom vody alebo peny. Technicky umožňuje zásah aj v ľažších klimatických podmienkach.

Vozidlo je vybavené odstredivým kombinovaným čerpadlom s ručnou plynovou vývodom na spálené plyny. Ide v podstate o dve jedno-stupňové čerpadlá so spoločným hriadeľom, ktoré sú spojené do čerpacej jednotky. Pri paralelnom zapojení čerpadiel dostaneme menovitý tlak i dodávku vody 2500 l/min (pri 0,9 MPa), pri sériovom zapojení dvojnásobný tlak a polovičnú dodávku vody 1250 l/min (pri 1,6 MPa).

Toto vozidlo bolo vyrobené v roku 1990 (z pohľadu výrobcu je v podstate nástupcom hasičského vozidla Š 706 CAS 25 RTPH) a do roku 2008 bolo zaradené ako prvovýjazdové na Okresnom riaditeľstve Hasičského a záchranného zboru v Bánovciach nad Bebravou, kedy bolo z dôvodu obmeny vozového parku nahradené modernejšou technikou.

Aj napriek veku je vozidlo po motorickej stránke v dobrom technickom stave (má najazdené asi 19 tis. Km), čo môžeme povedať aj o podvozku, brzdách a riadení. Po komplexnej GO je aj vyšie spomínané odstredivé čerpadlo a za zmienku stojí aj skutočnosť, že na vozidle vrátane rezervy sú nové pneumatiky, čo podstatne zlepšuje jeho jazdné vlastnosti.

Ako príslušník Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Považskej Bystrici dobre poznám vybavenie jednotlivých DHZ hasičskou technikou v obciach nášho okresu, a preto som presvedčený, že toto hasičské vozidlo bude určite prínosom pre našu obec a dobrým pomocníkom dobrovoľným hasičom.

Som poslancom obecného zastupiteľstva obce Papradno a dakujem aj touto cestou podplukovníkovi Romanovi Španiheľovi, ktorému sa vdaka jeho kontaktom na ministerstve vnútra podarilo získať pre našu obec toto hasičské vozidlo.

Kpt. Mgr. Peter Tarožík

Starosta obce Štefan Hatajčík venoval každému veliteľovi hasičského družstva Papradníanskej doliny a pozvaným hostom sošku sv. Floriána, aby pripomínila veľký deň obce Papradno. Od nedeľu 2. mája má socha sv. Floriána svoje miestečko na priečeli miestnej hasičskej zbrojnice.

Sv. Florián – patrón hasičov

Žil koncom 3. a začiatkom 4. storočia, za vlády rímskeho cisára Diokleciana. Narodil sa nedaleko Linzu (Rakúsko) a stal sa vojakom a neskôr plukovníkom pohraničných rímskych legií.

Podľa legendy ochránil sv. Florián istého uhlíara, ktorý spadol do ohňa a na príhovor svätcu bol zachránený. Iní pripisujú Floriánovo patrocínium nad hasičmi jeho mučenieckej smrti vo vode, ktorú oddávna používali na hasenie požiarov.

To najdôležitejšie, prečo sa sv. Florián stal patrónom hasičov je jeho charakter a odvaha. Svoj život obetoval preto, aby zachránil ďalších 40 spoločníkov - vojakov, ktorí sa stali kresťanmi. Jeho odvaha, vernosť svojmu presvedčeniu s nasadením vlastného života je to, čo robí sv. Floriána dôstojným patrónom hasičov a záchranařov.

Na prízemí OcÚ je schránka pre vaše príspevky, námety a inzerčiu do Polazníka. Dúfame, že sa zaplní už do budúcich novín.

Ludové misie

V tomto roku sa budú v našej farnosti konať **ludové misie**.

Misie sú vynikajúcim spôsobom duchovného zdokonaľovania. Duchovní spisovatelia charakterizujú túto duchovnú obnovu farnosti takto: Niekedy sa môže medzi ľudom zakoreníť istá náboženská vlažnosť natol'ko, že ju nemožno dostatočne v krátkom čase vykoreniť zvyčajnými prostriedkami pastierskeho úradu miestneho duchovného... Horliví knazi misionári vzbudzujú v ľude zvláštnu pozornosť; ich reči vyvolávajú väčší ohlas, skôr preniknú k srdciam, pritahujú ich do služby Kristovi a ľahšie pripravia obrátenie a znovuzrodenie i zatvrdenutých duší a tiež ľahšie povzbudia zbožné duše k väčšej horlivosti.

Prvá zmienka vo farskej kronike o misiach v našej farnosti pochádza z roku 1908, kedy „boli vydržiavané sv. misie pátrami redemptoristami pre duševné dobro veriacich.“

Otcovia redemptoristi viedli tiež misie v roku 1923, ako aj v roku 1936:

„R. 1936/1937 boli zadržané misie. Štúria pátri misionári, redemptoristi z Kostolnej kázali a napomínali ľud k pokániu. Misie sa dosť vydarili. Počas misií kostol bol vždy veriacimi naplnený...“

Posledné misie v našej farnosti sú zapísané vo farskej kronike v roku 1946, ktoré viedli pátri jezuiti:

„Rok 1946 bol zaklúčený v našej farnosti svätými misiami v dňoch od 16. do 23. XII. Viedli ich P.P. Juraj Bak, Jozef Jurovský a Jozef Štefan SJ. Konali sa za silných mrazov - 18 °C! Účast veriacich i napriek chladnému oblečeniu bola ku koncu veľká! Pod účinkom skvelých kázní pristúpilo veľa k sv. spovedi a sv. prijímaniu. Na konci misií zasvätená bola celá farnosť Božskému Srdcu Ježišovmu, každý stav osobitne. Po skončení sv. misií nastalo oteplenie. Patrí SJ nevzali nič nijakú odmenu, okrem cestovného. Z Trnavy potom poslali niekoľko bedien štatvára darovaných veriacimi Trnavy. Boli rozdelené potom tým najchudobnejším. ... V náboženskom živote farníkov badať v tomto roku určitý vzostup. Zvýšil sa počet častoprijímajúcich. Účast pútnikov do Frývaldu na sviatok Najsvoj. Trojice bola veľmi veľká.“

V ďalších rokoch farská kronika uvádzajú niekoľko duchovných cvičení a duchovných obnov, avšak misie už nie. Od posledných ľudových misií po tie dnešné teda uplynie takmer plných 64 rokov.

Konanie misií vo farnosti zvyčajne pripomína misijný kríž; u nás sa nezachoval, ani o ňom nie je žiadna zmienka v histórii.

Terajšie ľudové misie budú viesť otcovia lazarišti, a to v mesiaci novembri, pred slávením našich farských hodov. Už teraz sa pripravujeme na tento svätý čas.

Jozef Hlinka, farár

V našej obci

BOLO

4. apríla

na Veľkonočnú nedelu sa uskutočnil II. ročník "Veľkonočného výstupu na Holý vršok". Počasie tejto novej akcie prialo a na turistike sa zišlo veľa kamarátov a to nielen z Papradna, ale aj z Brvništa, Stupného, Jasenice a Považskej Bystrice.

8. mája - Deň matiek

9. mája

sa už tradične konalo stretnutie priateľov z Moravy a Slovenska pri pamätníku Tri kríže na Javoríku, kde si prítomní uctili pamiatku padlých v II. sv. vojne.

16. mája

Stupnianské divadlo sa prezentovalo divadelnou hrou "Planka".

29. mája

sa uskutočnil v kultúrnom dome našej obce pod taktovkou výboru ZO ŠČK Papradno Prvý majový ples.

BUDE

18. júla

sa uskutoční XI. ročník futbalového turnaja "O pohár starostu obce Papradno" na ihrisku TJ Žiar Papradno

14. - 15. augusta

jazdecké hry na farme Anny Beníkovej majú vyhradený tretí augustový víkend a mali by byť ešte lepšie ako vlni.

Na Zemi nám záleží

Zem je guľa veliká,
bohatstvá nám odmyká.
Kvety, lúky, polia, stráne
farbami sú maľované.

Úrodu má bohatú.
Keď semienka zasejeme,
neumrie od hladu,
ale pekne všetko zjeme.

Skrýšou je pre zvieratká a ľudí,
preto ju z nás každý líubi.

Riavy, potoky i rieky tečú v jeden
smer,
stretnú sa vždy v oceáne, to mi
teda ver.

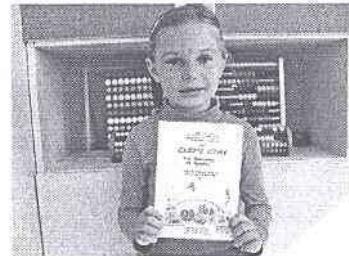
Chcem byť priateľ svojej Zeme,
chrániť si ju budem veľmi.

Triediť odpad začať chcem,
bo ju veľmi milujem.

Plasty, kovy aj papier,
na tie máme kontajner.
Dobrú radu pre vás mám,
pridajte sa všetci k nám.

Vytriedime odpad všetok,
čistý bude aj nás potok.
Keď budeme dospeli,
tak sa nám Zem odmení.

(Filip Koreník, Adam Jánošík, Kristián Mitúňák, Dominika Balážiková, Monika Zábelná, 3. ročník)

projekt, súťažili vo vedomostach o separovaní odpadu. Najúspešnejšie si počína Lubomír Fojtík z 8. triedy. Z odpadového materiálu sme vytvorili obrázky, hračky i užitočné veci.

Potom sme sa rozišli do dediny s plagátkami v rukách o ochrane Zeme, ktoré sme sami vytvorili, a s igelitovými vrecami, aby sme zobraťi z domov nachystaný plastový odpad, ktorý by pravdepodobne skončil na divokých skládkach alebo v našej riečke.

A výsledok? Stonožka lezie po stene hľavnej chodby a nesie odkaz nielen nám žiakom ZŠ Papradno, ktorí sme ju vytvorili, ale aj všetkým ľuďom: Zachráňte Zem pre mňa, pre vás a všetkých ľudí na svete. Z výtvarných a literárnych prác sa rodí zborníček, plagáty už visia na viditeľných miestach v dedine a vyzývajú všetkých k ohľaduplnosti k našej živiteľke Zemi a čistenie dediny od plastov ešte stále pokračovalo až do 15. mája. Najlepšia trieda si pozrie čističku v Ziline.

Poviete si - čo je to platné niekoľko kilogramov plastov, keď Zem je zamorená odpadom takmer „po uši“. Myslíme, že je. Keď každý takoto troškou prispeje a priloží svoj kamienok do mozaiky, vytvorili by sme všetci spolu ucelený obraz - obraz čistej a zachránenej Zeme.

Stredisko environmentálnej výchovy Poniklec oceňovalo deti.

V okresnej výtvarnej súťaži „Čo sa deje v prírode“ bola ocenená naša škôlkarka Ninka Zboranová. Svojou kresbou pekne vystihla, aký má význam príroda a vzťah človeka k prírode.

V starých fotografiách a podľa rozprávania pamätníkov

Premeny Papradna

Štátnej ľudová škola v Luhoch

Štátnej ľudová škola bola v obci zriadená v roku 1913. Nová budova tejto školy bola postavená v Luhoch, na základe nariadenia uhorského ministra kultúry. Ako dôvod pre povolenie stavby sa uviedlo, že obec má do tritisíc obyvateľov, z toho okolo 700 školopovinných detí, pre ktoré sú v obci len tri triedy, čo je nedostatujúce. Skutočným dôvodom však bolo to, že vláda pomocou štátnej školy chcela presadzovať svoje maďarizačné snahy, najmä v čisto slovenských dedinách, ako bolo aj Papradno.

Hlavný dozor nad stavbou mal vtedajší notár Dotzauer, známy maďarón. Škola sa stavala v rokoch 1911-1913 a vyučoval v nej sa začalo v januári 1914. Mala tri triedy, kabinet, chodbu a dvojizbový byt pre riaditeľa školy.

Jej prvým riaditeľom sa stal **Štefan Zányi**, učiteľkou **Gizela Miškovitšová**, neskôr vydatá Zányiová. Obidva boli maďarskej národnosti a začali vyučovať po maďarsky. Zányi v roku 1915 narukoval a už sa sem nevrátil, jeho manželka v Papradne vyučovala cez vojnu po maďarsky, po prevrate slovensky až do roku 1919, kedy bola zo školy prepustená a odišla do Maďarska.

Naši občania sa práve pre maďarský vyučovací jazyk stavali k štátnej škole záporne a radšej posielali svoje deti do cirkevnej, kde riaditeľ Pavol Uškovitš udr-

žiaval slovenské národné povedomie. Po odchode Zányiovej nastúpili nekvalifikovaní učitelia **Vojtech Uškovitš a Ján Kubica**. V škole bolí dve triedy 1.-2. a 3.-4. Tretia bola ponechaná najsim vyšším vyšívavkám (švajdlovňa). Takto dvojtryednou bola až do roku 1929.

V roku 1921 nastúpil za riaditeľa školy kvalifikovaný učiteľ **Ján Uškovitš** (syn riaditeľa cirkevnej školy). Po návrate z fronty vyučoval najprv v rokoch 1919-1921 na cirkevnej škole. Riaditeľom štátnej školy bol až do roku 1944, kedy v rušných vojnových časoch požadal o preloženie do Rajeckých Teplíc, kde mal postavený dom a tu vyučoval až do penzie. Bol prísnym, ale dobrým učiteľom. Spominajú na neho najmä naši športovci, lebo bol to práve on, ktorý v obci položil základy futbalového klubu.

Po Kubicovi v roku 1922 nastúpil **Vojtech Dunička** z Moravy, ale ešte v tom roku bol preložený na podjavornícku školu. 1. 9. 1922 nastúpil mladý kvalifikovaný učiteľ **Gustáv Paštéka**, ktorý spolu s notárom Ludovítom Uškovitšom nacičovali divadelné hry. Ked 1. 10. 1924 nastúpil G. Paštéka na vojenskú službu, ustanovený po ňom bol **Ján Janek** z Prievidze, vážny, vzdelaný a kvalifikovaný učiteľ, ktorý tu pôsobil 6 rokov. 1. 10. 1930 sa stal riaditeľom štátnej ľudovej školy v Brvništi.

Od 1. 9. 1929 je škola rozšírená o ďalšiu triedu a na túto tretiu triedu nastúpil **František Jankú** z Moravy. Po Janekovi prišla **Mária Kadlecová** z Kutnej Hory a po F. Jankú, ktorý odišiel 30. 6. 1930, jej brat **Jozef Kadlec**, výpomocný učiteľ. Tretia trieda sa od 3. 11. 1930 vyučovala vo švajdlovni.

V školskom roku 1927/28 je v obci zavedená kooperácia oboch škôl. Nižšie ročníky sa vyučujú v 3 triedach cirkevnej školy, vyššie na štátnej. Každý žiak prešiel oboma školami. Toto opatrenie malo za cieľ zlepšiť vyučovacie výsledky.

V novembri 1930 prišla na školu prvá kvalifikovaná učiteľka ručných prác **Anna Kolorosová**. Tie boli zavedené od školského roku 1924/25 a vyučovali ich výpomocné učiteľky **M. Kresánková**, potom **Jana Miškovitšová**, manželka riaditeľa školy. Kolorosová tu pôsobila jeden rok.

V roku 1931/32 bolo na škole 5 tried, dve prvé, dve tretie a jedna pre 5-8 ročník. Na cirkevnej 4 triedy, dve druhé a dve štvrté. Na školu nastúpila **Ema Vaculíková**, neskôr vydatá Brychtová, 20-ročná pomocná učiteľka zo Zarošic na Morave a 1. 4. 1932 **Jaroslav Brychta** z Čiech. V roku 1934 boli preložení na Podjavorník. Od 1. 5. 1932 bola na školu menovaná **Katarína Sochorová**, 23-ročná učiteľka zo Strážnice na Morave.

V školskom roku 1933/34 mala škola už 6 tried, dve prvé, dve tretie, piatu a 6-8. V 6-8 triede nastúpil Jaroslav Kubík, 23-ročný rodák z Holešova na Morave, dobrý huslista. V škol-

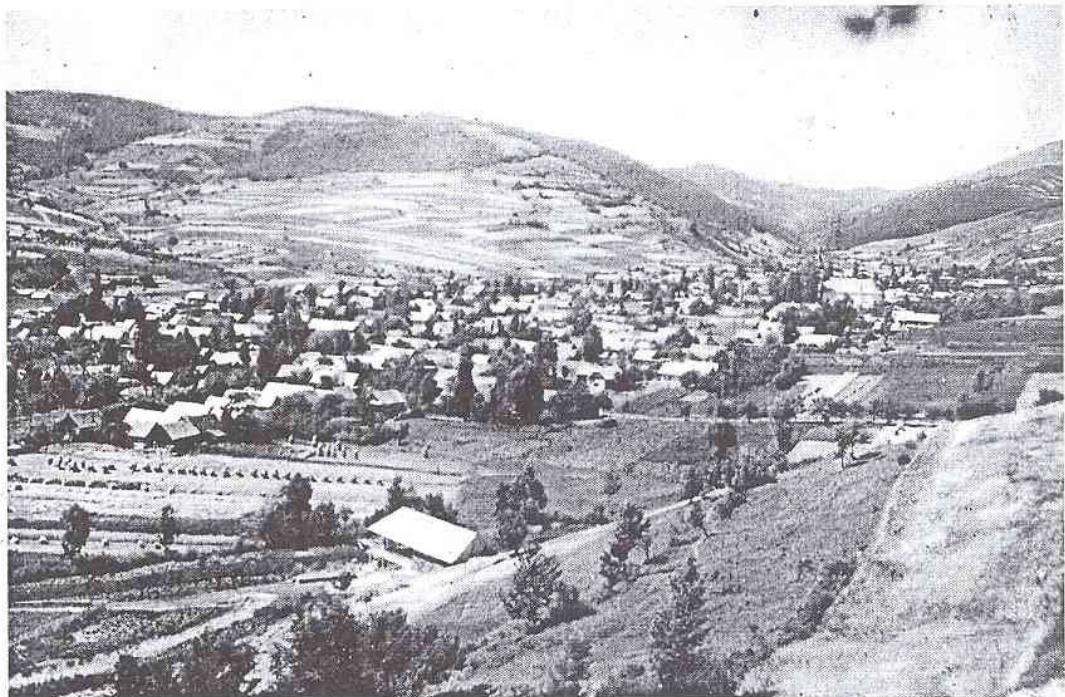
skom roku 1934/35 bola rozšírená na 7 tried, na siedmu triedu bola ustanovená **Gizela Bitterová** z Ivánky pri Dunaji, narodená v roku 1915, abiturientka učiteľského ústavu v Bratislave. Namiesto učiteľov Brychtových nastúpili **Oldřich Hradecký** z Veľkého Meziříčia a **Františka Korčianová** z Dlhého Poľa, absolventka učiteľského ústavu v Prešove. Bola svedomitou učiteľkou a na škole učila až do roku 1950, kedy bola na vlastnú žiadosť preložená do svojho rodu, kde v roku 1960 zomrela na rakovinu plúc.

V roku 1935 bola v Brvništi otvorená obvodová štátna meštianska škola, do ktorej sa prihlásilo 22 našich žiakov. Od 1. septembra 1936 žiaci povinne dochádzali do meštianskej školy v Brvništi a to počnúc 6. rokom školskej dochádzky.

V školskom roku 1935/36 prišiel na školu **Ján Kološta**, absolvent učiteľského ústavu v Banskej Bystrici. Nastúpil po Hradeckom, ktorý narukoval na prezenčnú službu. V roku 1936/37 odišiel na vlastnú žiadosť učiteľa Kubík, Kadlecová a Kološta, nastúpili noví **Štefan Petrikovič** z Banskej Štiavnice, **Vojtech Kohn** z Vrútok a **Mária Petrovská**, rodená Králová z Dašíc u Pardubíc. V 1937/38 sa vrátil na školu Hradecký, po preloženom Petrikovičovi nastúpila **Malvina Launerová** z Krupiny. Tunajšia rodáčka **Vilma Turičíková**, vydatá Kuková vyučovala na škole od 20. 10. 1938 do 31. 8. 1941. Výpomocným učiteľom bol **Ján Petrovský**. V septembri 1939 bola menovaná **Lenka Simonová**, manželka tunajšieho notára z Lovinobane a preložená Launerová. Simonová tu pôsobila do 31. 8. 1942. Dva mesiace vyučovala na škole **Apolonia Poloniová** a od 3. 11. 1941 do 30. 6. 1942 výpomocná učiteľka **Zuzana Osadská**.

Od 1. 9. 1942 sa podľa výnosu Mšano čís. 83126/42 zo dňa 22. 7. 1942 škola v obci premenúva na 11- triednu Rímsko-katolícku ľudovú školu. Riaditeľom zostal Ján Uškovitš a vyučovalo sa v 7 učebniach. Vojnové roky a nedostatok učiteľov sa odrazili i na výsledkoch práce v škole.

Učitelia často odchádzali a nastupovali noví. Odchádzajú manželia Justhovi (1.9.1943), Krajčírová, vydatá Guzmická a A. Horáková. Namiesto nich prichádzajú **Imrich Kotrík**, výpomocný učiteľ z Prievidze, 29. 11. 1943 **Emilia Steinhublová**, 6. 2. 1944 **Tomas Rochovský**, učiteľ-organista po Nemlahovi z Pohorelej, 6. 4. 1944 výpomocný **Ján Matuska** a 11. 3. 1944 sa vracia Júlia Guz-

mická, 22. 5. 1944 výpomocný učiteľ **Alexander Maté**. Po odchode V. Poláka a Matušku prichádzajú 12.6. 1944 manželia **Kurucárovi** zo Štiavníka, ktorí sem dochádzali denne pešo.

V septembri 1944 nastúpil na školu výpomocný učiteľ **František Tvaružek** zo Senca, ale čoskoro odišiel do hôr k partizánom. V decembskom odišla Guzinská, manželka člena SNB a nastúpila **Elena Kováčová** z Kluknavy, vracia sa J. Kotrík, ktorý bol preložený do Zemianskeho Kvašova.

V januári 1945 boli manželia Kurucárovi preložení späť do Štiavníka a po 24 rokoch odchádza zo školy aj riaditeľ Ján Uškovitš. Tým končí v obci pobyt učiteľská rodina Uškovitšov, z ktorej prvý Pavol sa sem prisľahoval v roku 1877. Riaditeľom školy bola ustanovená Mária Kučerová, ktorá bola na škole od roku 1932. Dňa 3. apríla 1945 sa pre vážnu situáciu a blížiaci sa front školský rok 1944/45 predčasne skončil.

Ako vidno, v obci sa od začiatku vyučovania v roku 1791 vystriedalo pomerne veľa učiteľov. Príčin bolo viac. Obec bola v minulosti takmer odrezaná od sveta. Asi do roku 1937 spojenie s mestom a najbližšou železničnou stanicou v Považskej Tepľej bolo len peši. Nedostatočné ubytovanie učiteľov, postoj občanov voči nim, najmä cirkevným, ktorých museli vydržiavať, čo bolo veľkou tarchou pre našu chudobnú obec a zapríčinilo veľa nezhôd medzi školou a občanmi.

Uzákonenie povinnej školskej dochádzky malo tiež za následok nepriateľský postoj voči škole a učiteľom, ktorí si konali svoju povinnosť a rodičia boli stíhaní a pokutovaní za to, že neposielali deti riadne do školy, ktoré im mu-

seli pomáhať doma, na poli alebo ich posielali od útlej mladosti do služby. Rodičia nepoznali prácu učiteľa v škole a videli v ňom „pána“, ktorý nič nerobí a tak sa k nemu aj chovali.

I keď tieto fažkosti sa našli učiteľia, ktorí si vedeli vyšliapať cestičku k srdciam rodičov a detí, vykonalí kus práce na poli kultúry a výchovy a dokázali tu žiť viac rokov, ba niektorí skoro celý život. K nim patria :

Jozef Ďurek, riaditeľ školy, 22 rokov (1850-1872)

Jozef Kresánek, 28 rokov (1872-1900)

Alojz Kresánek, syn, 28 rokov (1890-1918)

Pavol Uškovitš, 51 rokov (1877-1928)

Ján Uškovitš, syn, 25 rokov (1919-1944)

Štefan Kocián, 20 rokov (1901-1921)

Gizela Bitterová, 27 rokov (1934-1961)

Mária Kučerová, 15 rokov (1932-1947)

Františka Korčianová, 16 rokov (1934-1950)

Marta Smataníková, 15 rokov (1945-1960)

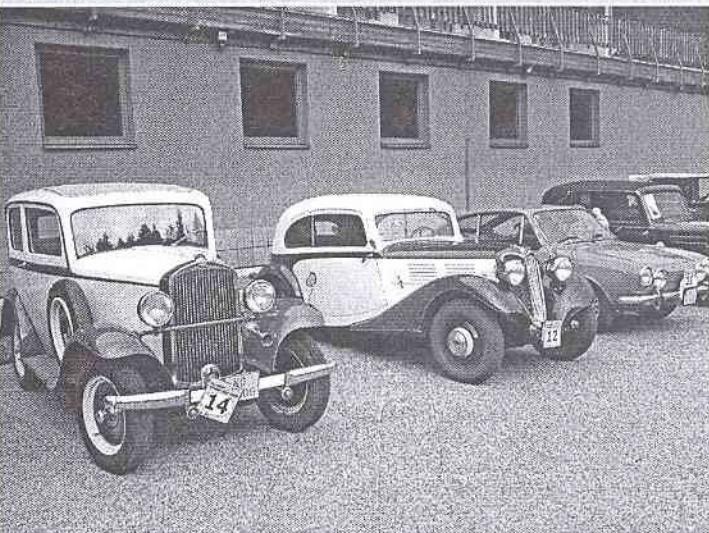
Karolína Begáňová, 13 rokov (1947-1960)

Emília Bunčová, 14 rokov (1945-1959)

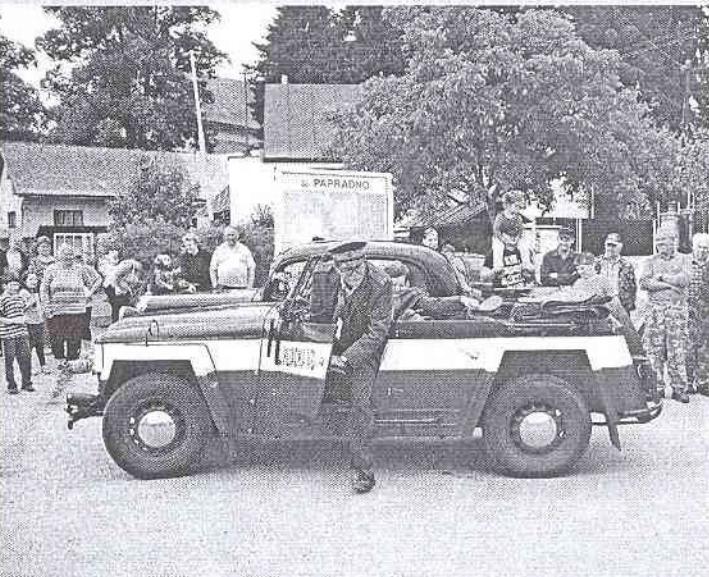
Spracované podľa Kroniky obce

História novej školy, ktorá bola daná do užívania 11. novembra 1957, počet jej žiakov, učiteľov i ostatných pracovníkov školy je spracovaná v brožúre, ktorá bola vydaná v roku 2007 pri príležitosti 50. výročia jej otvorenia.

Veterány prešli dedinou

V sobotu 19. júna cestou na Podjavorník sa v našej obci opäť začali niektoré z osádok veteránov. Privítali sme ich krúpnou babou, syrom a kto mohol, ochutnal aj pohárlik "tvrdého".

Kde sme bačovali

Medvedzie

Medvedzská dolina dostala pomenovanie zrejme podľa toho, že tu v dávnej minulosti žili medveďi. Občas sa aj dnes stane, že medved dolinou prechádza, ale natrvalo v nej už nežijú. Ani nie tak dávno takýto medved majiteľom včiel v niektorých osadách narobil znácné škody tým, že im poprechádzal úle, poškodil a niektoré aj zničil.

Úzka, asi 6 km dlhá Medvedzská dolina sa tiahne od Košiarov popri Medvedskom potoku až Podmalinovskú. Po obidvoch stranach potoka sa v strmých kopcoch nachádzajú osady, položené vyššie nad cestou. Najbližšie k dedine sú Lazy, ešte začiatkom 60-tych rokov obývané celoročne. Najvzdialenejšie boli osady U Bibišovo a Pri starých chalupách. Nachádzali sa pod rozľahlú Malinovskú, cez ktorú sa prechádzalo do osád v susednej Štiavnickej doline.

Pastieri z obidvoch dolín po Malinovskej spoločne pásli svoj dobytok. Pod hrebeňom sa nachádzal prameň výbornej pitnej vody, tzv. Kamenný váľov, ktorý slúži dodnes.

Najvyššie položenou osadou je Bučkové, v minulosti obývané celoročne. V zime sa bývalo na Dolnom Bučkovom a v lete bačovalo na Horném Bučkovom, ktoré sa nachádza takmer pod hrebeňom.

V závere doliny objavili ľudia „sviecenový olej“. Tak ako v dedine u Zboranov, aj tu sa za 1. ČSR robili prieskumné geologické vrty, ale našlo sa

len malé a málo výdatné ložisko parafínnovej nafty. Ľudia s ňou svietili i napriek tomu, že horela slabým plameňom a dymila viac ako triesky, ktoré sa zvykli na svietenie používať ešte aj po 1. svetovej vojne.

Lazy: v Lazoch, ktoré patrili k väčším osadám našich hôr žili celoročne tri rodiny – Károľ Hamárik, Margeta Trúchliková – Majková a Štefan Šramčík – Pepáň.

Ostatné rodiny len bačovali – Janduchovci, Fero Cisík - Cuhák, Štefan Vaštík – Pánbošček, Jurčíková – Barzová a Dohán, Davčík – Hrubko, Miňa Turičíková – Dzuríška /babicuľa/ a Vaľko, Zábavčík – Baranec, Dzuriaňka a jej dcéry, jedna vydatá za Šramčíka – Ivlíku.

U Harišvo: Harišovce mali dve chalupy. V jednej bačoval Ľudvík Hariš, v druhej jeho sestra Mariša, vydatá za Moravíka – Lachkovie.

U Ševcovo: stála jediná chalupa, ktorá patrila rodine Chumchálovcov. Po jednom z nich sa toto miesto volalo aj U Šílvistra.

Staráky: na Starákoch alebo U Gervo bačovali František Knapo – Kožíneč, Adam Chrapko – Šarkan, Tereza a Hana Kodčíková – Gerové / kedže tie mali bačov aj Podjavorníkom, v ich chalupe na Starákoch bačúvala Verona Akajíková/, Anna Jurčíková – Hana Vrana vydatá Oškrobaná, Lacková a jej sestra Mariša Vrana, vydatá Kompaníková.

U Servo: alebo V Potôčku bola len jedna chalupa Marcinka Zborana – Polomoviech.

U Vojáčko: tiež U Filvo, U Kapsovo. Medzi prvé chalupy, ktoré tu

postavili patrila drevenica Fiľa Strašíka. Kým nevyhorela, bola obývaná celoročne. Z neskôrších bačovov sa zachovala len z kameňa murovaná chalupa Hrehora Kompaníka. Okrem neho tu ešte bačovali Strašíková Agena – Drúžgala, Helena Macháčková – Rumanka, vydatá Šramčíková, Mariša Rumanová, vydatá Badačová, Strašíkovci – Kapsovci a Jožo Strašík – Vojáčik.

U Jánošvo: Mariša Piláčiková – Grajcarka, Hariš Algún a Kačisko Zboranoviech, Jánošík – Hevurár, Jánošík Jano – Capový, Jánošík – Mamalec a Váchalka – Plšica, Jánošíková Róza – Crkala a Jánošík – Baričkár.

U Palkvo: Jano a Frano Kaňíkovci – Prdzovci, Frano Hojdík – Kuľovák a Škaľová,

Štefan Žilincik – Karlík, Palkovci a Jano Chaláň.

Pod Padvú: na ceste do Palkvo dodnes stojí chalupa, v ktorej bačoval Knapo a Šamajová – Baštkulíncová.

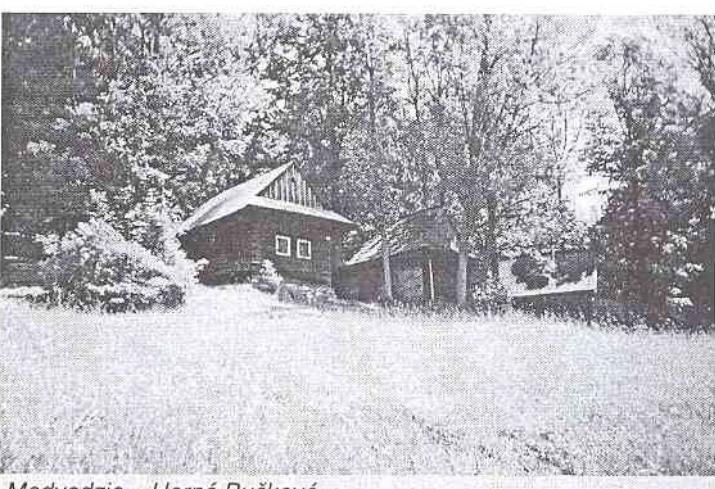
U Balúchvo: pôvodne tu bolo šesť chalúp, z ktorých zostali už len dve. V nich bačovali Štano Balušák a jeho sestra Kača, vydatá Húdková, Frano Balušák – Kremín a Pavuľa Strapálka, Michal Balušák – Jurniak a Tereza Hrebíčková - Klincová, Vaštiková – Iguška, Ľudvík Jánošík a sestra Helena Trnčíková – Smrcka, Tomáš Mareník a Ilona Bundziková - Kotrčka.

Tomášová: Ondrej Knapo – Ondrišek a Urbanka, Bačíkovci, Michal Jánošík a Jožáčka, Katerina Majšková – Cisová, Pavuľa Galiová – Bašová.

Tomášová - U Bašvo : Štefan Jarošinec a Frana Cisová – Baculíková a ich dcéra Eržika, vydatá Bašová.

U Pavlvo: Jožo Pavlík a Karola Žitnáčka, Vendel Pavlík a Kača Moravíková – Gumová, Jožo Lalíš a Mariša Klabníková – Miňúrka, Frano Klabník a Maríkovka, Štefan Klabník - Miňúr a Pilátka.

Bučkové – U Turčana: Fero Hariš – Mrgúľ, Turčan a jeho dcéra, vydatá Badačová. Obidve rodiny

Medvedzie – Horné Bučkové

Medvedzie – U Palkov, Žilinčík

v zime bývali na Dolném Bučkovém, v lete odchádzali bačovať na Horné Bučkové (nachádza sa cca 300 m nad D. Bučkovým), kde mali bačovy. Okrem nich na Dolném Bučkovém bačovali ešte Djasníkovci – Trubákovci a na Horném Bučkovém dodnes stojí zachovaná Hromadíkovie chalupa.

Bučkové - U Zendekvo : v troch chalupách bačovali Zendekovci (Ondrej, Hana, Štefan Lacko a Karola Zendeková), Juro Sučík – Dzuro, Jožo Bejej – Malý a Bara Šamajová, Fero Zduriens-

Taldzík a Vihňátku, Pavuľa Kludjka a Fero Ganádik.

Stalo sa vraj U Kľudajvo : Jano s Jožom sa stretnú pod chalupami, Jožo ide do Kľudajvo a Jano do dediny. Keď Jožo príde až ku chalupám, natrafí na Janovu sestru Kľudajku. Aby reč nestála, opýta sa jej:

„Čo porába Jano?“

„Išol dzesi na drevo.“

„Ale, šak som ho priam stretol na cesce do dzedziny.“

„No vidzíš, keď šialia šecci, šialím aj já!“

Medvedzie – U Tarhov, Pavlík, Tarožík

Silnozrak

Žil kedysi v jednej dedine mládenec, ktorý mal veľmi silný zrak. Jeho oči boli také, že videli i vtedy, keď boli prikryté viečkami. Keď otvoril oči a pozrel sa na človeka alebo na iného živého tvora, hned mu svojím ostrým zrakom uškodil.

Ludia sa veľmi báli jeho očí, a preto sa mu radšej zdaleka vyhýbali. Na koho sa pozrel, toho uriekoval. A takému človeku už nebolo pomoc. Ochorel, rozbolela ho hlava, dostal horúčku a chodil akoby mal motolicu. Po niekoľkých dňoch zaťahol a nepomohlo mu nič. Ani zelinky, ani čaje, ani žiadne iné lieky. Silnozraka to veľmi trápilo, preto ani medzi ľudí nechodil. Sedával pred pecou a trápil sa zo svojho neštastia. Hoci bol z neho pekný mládenec, dievky z dediny nemali o neho záujem. Báli sa jeho očí.

Veru, ľažko sa mu žilo. Stále bol sám a sám. Ludia hovorila, že „sama horšia ako žobrota“ a majú pravdu. Keď Silnozrak videl ako sa mu ľudia vyhýbajú, vystáhoval sa z dediny do doliny zvanej Medvedzie a tam sa usadil. Postavil si drevený príbytok nad potokom zvaným Medvedský. Potok i dolina dostali meno od medvedov, ktorých sa tu vela túlalo. Nadobudol si niekoľko ovečiek a keď sa mu rozmnázili svoje malé stádo pásol po okolitých lesných poľanach.

Nedaleko odtiaľ, kde Silnozrak býval, boli veľké skaliská, bralá výčnievali až nad vrcholce jedlíc. Na druhej strane doliny boli tiež vysoké skaly. Popod ne pásol svoje ovce. Raz sa mu pri pasení naplašili, niečoho sa naňačali a rozbehli sa na všetky strany. Horko-ťažko ich pozaháňal do kŕdla a keď sa chcel presvedčiť, či má všetky, urobil chybu. Otvoril oči dokorán, ovce od jeho ostrého zraku všetky ochoreli a po niekoľkých dňoch pokapali. Ostali len tie, čo zabehli hlbšie do lesa.

Po tejto udalosti Silnozrak zašiel kdeľsi na Západliská do Marikovskej doliny, kde v hustej hore žila jedna čarodejnica. Keď sa jej zdôveril so svojim trápením prisľúbila mu pomoc. Uvarila v kotli kosti a výparu z nich musel vdychovať, zaháňala naň dym z horiacich bylín a občas sa na neho dívala pomedzi prsty rozšírenej dlane pravej ruky. Ba aj skrňala sa, obrátená ku nemu chrbotom a pomedzi svoje rozkročené nohy sa na neho dívala obrátene. Hladala všetky možné spôsoby, akoby mu pomohla.

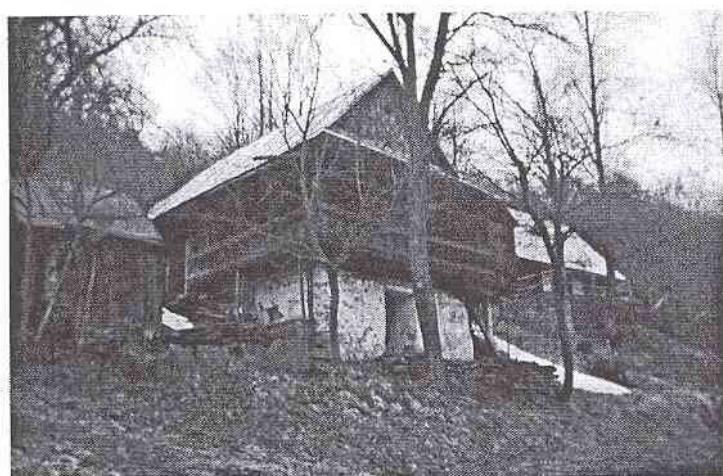
Po všetkých týchto pokusoch mu oznánila, že jeho silný zrak sa nedá vyliečiť, iba trochu zmieriňa. Porobil ešte ďalšie čary a obštrukcie a nakoniec povedala: „Tvoj zrak bude silný každý deň už iba ráno. Škodiť bude len tvoj prvý ranný pohľad, potom sa už môžeš pozerať na koho chceš, nikoho neuriekneneš. A preto, aby si ani svojím ranným pohľadom nikomu neublížil, vždy, keď ráno vstaneš, vyjdí von a pozri sa na kameň.“

Silnozrak sa vrátil do svojej chalupy. Ráno, keď vstal z lavice a vysiel von, jeho prvý pohľad padol na skalu veľkú ako pec, ktorá sa nachádzala na blízkej lúke. Naraz čosi zarachotilo a skala sa rozpadla. Potom už celý deň nikomu a ničomu neublížil.

Keď ľudia po čase zistili, že je neškodný, prestali sa ho báť a vyhýbať sa mu, ba sa s ním aj spriateli. Stádo svojich oviec znova rozmnázilo a začalo sa mu dobre daríť. Nikdy však, kým žil, nezabudol na prikaz čarodejnice.

Stalo sa jeho zvykom, že prvé ranné pohľady posielal na skaliská v Mrzkej. Tak sa volali tie bralá v Medvedzí. Pod jeho pohľadmi sa skaliská rozprukali a rozpadli na väčšie či menšie kusy. Podobný osud stihol aj bralo, stojace na vršku nedaleko dnešnej osady Jánošovce. Ešte i dnes vidieť v Mrzkej (Mrskej) hromady skál. Niektoré sú na hríbach, iné sa zakotúlali dolu prudkým brehom a sú tam dodnes, hoci chlap Silnozrak sa už dávno pomínil.

Štefan Meliš

Medvedzie – Lazy Hamárik

čík – Popoliš a neskôr, keď sa vrátil z dolniakov, aj Adam Zendek.

U Tarohvo: stáli štyri chalupy, ale približne v polovici minulého storočia boli obývané už len tri. V nich bačovali Štefan Hojdík – Kuľovák a Kúšička, Ondrej Pavlík, Ludvík Tarožík a Holienková. Štvrtá chalupa patrila Kúšikovcom.

U Kľudajvo: bývalo až 7 chalúp, v ktorých bačovali Ondrej Balážik – Barabáš, Kača Kľudajová a Jožo Jurkemik - Lapacík, Marcin Havajík a Hana Šušolka, jej brat Francko Šušolík, Jožo Lápuň - Žitnák, Francko Turičík -

Pod Malinovskú - U Bibišovo: Bibišovci, Francko Balušík – Fiľúch a Uhliarovci.

Pod Malinovskú - Pri starých chalupách: stáli chalupy Ondreja Balušíka – Iľoša a Adama

Balušíka – Melenca. Cez povstanie sa v okolí zdržiaval partizáni. Po vojne chalupy vyhoreli a dnes by ste ich márne hľadali, nezostali ani základy. Len na mieste Uhliarovej chalupy je postavená chatka.

Mária a Ambráz Balušíkovci

Dvaja noví absolventi

V nedeľu 6. júna o 15. h sa uskutočnil v kultúrnom dome v Papradne koncert žiakov Súkromnej základnej umeleckej školy Považská Bystrica – pobočky Papradno.

Žiaci sa predstavili v hre na keyboard, v speve populárnych a ľudových piesní a v divadelných scénach.

Pre dvoch to bol aj koncert absolventský – Borís Balušák a Juraj Žilinčík úspešne ukončili druhý cyklus hry na keyboard. Boli to zároveň prví absolventi druhého cyklu v pobočke Papradno. Dúfajme, že výkony, ktoré dosiahli, budú dobrou motiváciou aj pre ostatných žiakov v nasledujúcich rokoch. Ďakujeme všetkým, ktorí ste ich na koncert prišli podporiť svojou účasťou.

Účelové cvičenie

Jún je mesiac slnka, nádherné rozkvitnutých lúk a jasných zelených farieb. Aj tento rok sa počasie v júni trochu umúdrilo a my sme mohli vyrazíť na dlho plánovaný branný pretek. Keď sme dosiahli náš cieľ - športový areál v Luhoch, nezabudli sme sa výdatne posilniť jedlom, aby sme trasu zvládli bez problémov. Okrem behu nás na trati čakali hod na cieľ, kvíz CO, topografia a rad ďalších úloh, ktoré sme museli splniť v čo najkratšom čase. Súťažili družstvá z každej triedy. Ostatní povzbudzovali z tribúny. Úsilie tých, čo sa privelmi ponáhli, stroskotalo na trestných bodoch. Vítazstvo sa nieslo v znamení ľudového príslovia: Pomaly ďalej zájdeš. Zvíťazilo družstvo s najmenším počtom trestných bodov a nebolo to nik iný ako žiaci 8. ročníka v zostave: Simona Zboranová, Erika Hrošková, Petra Škoríková, Lubomír Fojtík, Matej Moravík. Uznanie a gratulácia nepatrí len im, ale aj nám všetkým, čo sme im držali palce, napísali žiaci II. stupňa z Papradna.

Stretnutie so spisovateľkou

Zuzana Kucháriková
NA VÝSLNIE

Ani sme si poriadne nestihli sadnúť po veľkonočných prázdninách do školských lavíc a už medzi nás zavítala Zuzana Kucháriková – spisovateľka – majsterka slova a krásnych veršov, žena, ktorá svoje pocity zo života dokáže prečariť do jednoduchých humorne či vázne ladených príbehov. To, že je spisovateľkou vnímanou, so zmyslom pre postreh nám dokázala aj na besede v žiačkej knižnici, ktorá sa uskutočnila 8. apríla. Svoju ľubozvúčnu čistou slovenčinou a úprimnosťou, ktorá vyznieva z jej vnútra, oslovia každého z nás. Priblížila nám všetky postavičky zo svojich diel a ochotne odpovedala aj na otázky z osobného života. Tak sme sa od pani Kuchárikovej dozvedeli, že ani jej spisovateľské začiatky neboli jednoduché a často písala iba do priečinka, pretože učiteľské povolanie jej nedovoľovalo naplniť uplatniť rozprávačský talent. Aj napriek svojmu veku ešte stále neodložila básnické ani prozaické pero a v blízkej budúcnosti nás určite niečim prekvapí. Tešíme sa a sľubujeme, že sa viac poohliadneme po jej básnických zbierkach a poviedkach. A čo dodať na záver? Nasledujúci rok naša paní spisovateľka oslávi už sedemdesiatku, preto sme neváhali a zablahoželali sme jej vopred.

Žiaci 8. ročníka ZŠ Papradno

Deň detí v knižnici

... a dokonca s pohárikom

Božena Štrbáková, vedúca knižnice, okrem základných povinností, ktoré má, rada vymýšla aj niečo extra, čo by deti upútalo a ku knihám i knižnici viac inklinovali. Po vydarenej jarnej besede s rodáčkou vyšíváčkou Helenkou Bottkovou, na ktorú zavítala jej podákať aj poslankyňa NR SR Milada Belásová a kde deti prišli s nápadom navštíviť slovenský parlament, už rozmýšľala, ako nevšedne by mohol vyzerat sviatok detí.

Pozvanie prijali piataci učiteľky Anny Turičíkovej. – Sú to deti, ktoré sem chodia od materskej školy. Takže o ostychu nemohlo byť ani reči. Vo štvrtok (3. 6.) ich čakalo milé prekvapenie. Aby to bolo ešte slávnostnejšie, prešli z knižnice do väčšej zasadaciačky. Tam ich čakali dva reprezentanti Strednej odbornej školy hotelových služieb a obchodu z Považskej Bystrice so zásobami dobrôt na miešané nealko nápoje, z ktorých pred očami detí vznikali pestrofarebné lahodné poháre, ktoré boli samozrejme určené každému z nich. Osvieženie chutilo, bolo aj dupla a deti si vyskúšali zdobenie pohárov na slávnostné príležitosti. Takže keď vaše ratolesti budú pri najbližšej rodinnej oslave veľmi aktívne, nebráňte im. Určite im miešané nápoje pri príležitosti sviatku detí zostanú v pamäti.

(vp)

Nečakaný divák

Futbal a rodina - tieto dva pojmy spolu veľmi úzko súvisia, ale je medzi nimi aj nemálo trecích plôch. Ak niekto hrá futbal vo vyšších súťažiach, predsa len popri minusocho má rodinu z otca-futbalistu aj určitý prínos v podobe finančného prilepšenia, ale ak hlava rodiny štartuje v súťaži masového futbalu, je to pre rodinný život čistá strata. Futbal okráda rodinu o prítomnosť otca, deti prichádzajú o spoločné nedelne prechádzky, navyše po zápase - či sa vyhral, alebo prehrá - idú futbalisti pravidelne do pohostinstva a všetko sa neraz končí doma zvadou. Najmä v rodinách, kde sú malé deti.

Aj v tomto príbehu, ktorý sa stal v roku 1953, ide o otca-futbalistu a rodinu, kde už mali dvoch chlapcov vo veku dvoch a troch rokov a koncom augusta, v čase rozbehnutých futbalových súťaží, pribudol ďalší prírastok mužského rodu.

Otec bol doslova náruživým futbalistom a patril v tom čase medzi najlepších hráčov v dedine. Vedel zahrať na ktoromkolvek poste. Najčastejšie figuroval v obrane, ale zopár krát stál aj v bránke. Matka bola pravým opakom - z celej duše futbal nenávidela. Nie, že by sa jej nepáčil ako hra, ale jej nevraživosť vyplývala práve v častej neprítomnosti otca doma. Stále sa krútil ooko futbalu, neraz aj domov za ním prišli kamaráti a tak sa futbal "hral" aj pri rodinnom krbe. Ked prišiel na svet tretí syn, celá rodina sa, pochopiteľne, chystala na veľkolepé krstiny. Ako to už na dedine býva, na krstiniach sa zíde množstvo blízkych a oslavu nového občianka nemajú konca-kraja. Háčik bol však v tom, že krstiny bývajú v nedele - a nedele predsa patrí futbalu. Trojnásobný otec Daňo však napokon podlahol naliehaniu svojej lepšej polovičky a slúbil, že v tú slávnostnú nedelu sa zápasu so svojim mužstvom zriekne, len aby bol v dome pokoj. Manželka bola spokojná, menej však už funkcionári miestnej TJ, ktorí si bez Daňa nevedeli majstráku predstaviť.

Rodina v nedele dobeda v pohode absolvovala krstiny, slávnostný obed pozdvihol náladu. Oslavy nového mužského potomka boli v plnom prúde, len otec sa s pribúdajúcim časom začal nepokojne "hniezdiť" na stoličke. Zrazu začul z blízkej cesty niekoľkonásobné hvizdnutie. Hned vedel, "kofko bije". Kamaráti volajú, čoskoro sa začne zápas. Lenže ako sa "vyparí" od slávnostného stola? Chvílu hútal a napokon sa vynášiel. Nechcel iba tak zmiznúť, preto sa hodovníkom ospravedlnil, že musí zájsť tam, kam aj kráľ chodí pešo. Len čo sa dostał z dohľadu príbuzenstva, vzal nohy na plecia a hybaj na ihrisko. O chvíľu už bol v kabíne miestnej TJ - ved sa hral derby zápas so susednou dedinou - nemohol predsa chýbať. A hodovníci doma predsa tie dve hodinky pri plnom stole počkajú. Tak si to myšel Daňo, lenže iného názoru bola manželka. Keď sa dlho nevracal z "onej miestnosti" na dvore, čoskoro začala šípiť, čo je vo veci. A rozhodla sa k činu. Stretnutie bolo v plnom prúde, keď sa zrazu zjavila pred pokladníkom. A nie sama. V náruči držala v perinke novorodeniatko a zamierila si to rovno k ihrisku. Rozhnevanej manželke futbalistu sa postavili do cesty niekolkí funkcionári TJ a prehovárali ju, aby sa s dieťaťom vrátila domov, že o chvíľu bude koniec zápasu. No ani sa nenazdali a nečakaný, nedobrovoľný divák sa ocitol jednému z nich na rukách. Po mamičke nebolo ani chýru, vzala si k srdcu dobrú radu a vrátila sa domov. Lenže potomka nechala tam, kam to vždy tahalo jeho otca. Čo teraz? Daňa predsa nemohli odvolať z ihriska v záverečnej fáze stretnutia. Neostalo im teda nič iné, iba malého "diváka" čičíkať a starat sa oňho. Keď sa duel skončil, pribehol otec, vzal synčeka na ruky a náhlil sa domov. Ani sa so spoluhráčmi nezastavil na dojednanom pive.

Účel teda opäť raz svätil prostriedky. Daňo bol po zápase bleskovo doma. Manželka si ešte trocha zašomrala, ale zakrátko bolo všetko v poriadku.

Na záver prezradím, že tým nečakaným divákom bol môj starší brat. A o tom, že jablko - či vlastne jablká nepadli ďaleko od stromu, mohli sa ešte futbaloví priaznivci v Papradne presvedčiť, pretože aj jeho synovia kráčali v jeho šlapajach.

Chcel by som sa týmto podakovať celej redakcii za odvádzanú prácu a verím, že im ich entuziasmus a zanietenosť pre dobrú vec ešte dlho vydrží. Len tak dalej.

Daniel Brezničan, Púchov

Deti Materskej školy dlho čakali na pekné počasie, aby mohli ísiť na výlet Podjavorník. Nakoniec sa to predsa podarilo. Mali tak možnosť bližšie spozať krásu a rozmanitosť prírody. Turistické značky priviedli staršie deti do osady Hruškovce. Mladšie deti absolvovali ľahšiu trasu. Cestou poznávali stromy, kríky, liečivé rastliny a hmyz. Počúvali zvuky zuriacacieho potoka a obdivovali jeho krištáľovo čistú vodu. Po návrate z túry si ľahko poradili s veľkou porciou chutného gulášu. Čas čakania na autobus využili na spoločenské hry. Tí zdatnejší hrali proti paní učiteľkám futbal.

Smejeme sa

Povzdychnie si pán Novák:

"Nie je spravodlivosti na tomto svete. V bulvárnich novinách sa raz dočítam ako nejaká modelka zbalila futbalistu, druhýkrát že oná speváčka toho a toho hokejistu a mňa vždy zbalí akurát tak policajt."

"Ale, kam by si chodil. Reuma - to chce živočišne teplo. Ako napríklad ja, večer si ľahiem vedľa svojej ženy, zohrejem sa a do rána je po bolestiach. Mal by si to vyskúšať!" „Dobre, vyskúšam“, hovorí Fero, „a kedy by som mohol za tvoju ženu prísť?"

***

K lekárovi príde žena. Modriny po celom tele, fialové pod očami, dobrá ako žito po búrke.

"Čo sa vám stalo?" vyzvedá doktor.

"No viete, vždy ked sa môj chlap vráti z krčmy napíty domov, ma takto zmláti. Čo mám robiť?"

***

Rozčluje sa starý dedo v krčme po tom, ako dostane dôchodok.

"Ešte dobre, že u nás existujú tie pánske nočné sexkluby. Ináč by človek ani nevedel, načo má ten svoj veľký dôchodok minút."

***

"Skúsim jednu špeciálnu liečbu," upokojuje doktor ženu, "uvarte si kamilkový čaj a ked váš muž pride domov, kloktajte. Za týžden sa mi príde ukázať."

Po týždni príde žena na kontrolu, nevidieť na nej žiadne stopy po bitke. „Zabralo to pán doktor, nezmlátil ma" zveruje sa celá šťastná a podakuje.

Doktor sa usmeje a potichu, aby to nepočula, povie: "Ja som vedel, že stačilo len držať hubu!"

***

Ja ti mám takú reumu, že asi budem musieť ísiť za doktorom, aby mi predpísal kúpele", sťažuje sa dôchodca Fero svojmu mladšiemu kamarátkovi.

Kedysi dávno, ešte za komunistov, sa objavila na dverách jednej kancelárie v Považských strojárnach cedula s varovaním: "Alkohol na pracovisko nepatri!" Netrvalo dlho a ktorýsi dobrák pod to dopísal: "To je pravda, patrí do brucha!"

Prímenia a prezývky

Nandiš	Papiš	Pánek	Prdzík
Neverec	Papák	Popoliš	Pugena
Ošmera	Papenka	Pápolka	Paprová
Opička	Pidulica	Pečko	Pavligáč
Oriáš	Pepáň	Pavlus	Pado
Ondrúlik	Poprdál	Putaj	Plišičík
Oborka	Pajkáč	Prosňan	Potkán
Opolda	Pánbošček	Puka	Robota

Škôlkari na výlete

Ako v Klube turistov a lyžiarov v Papradne?

Aktivity pokračujú v plnom prúde

Na veľkonočnú nedeľu bolo na Holom vršku poriadne rušno. Na II. veľkonočnom výstupe sa stretlo 107 turistov Papradníanskej doliny a okolia Považskej Bystrice. Každý účastník dostał čokoládové vajíčko a krúpnu babu. Okrem bohatej tomboly bola súťaž o najkrajšie vlastnoručne vymaľované vajíčko. Na svoje si prišli aj deti. Súťažili v hode šuškami, skoku vo vreci a hode do terča.

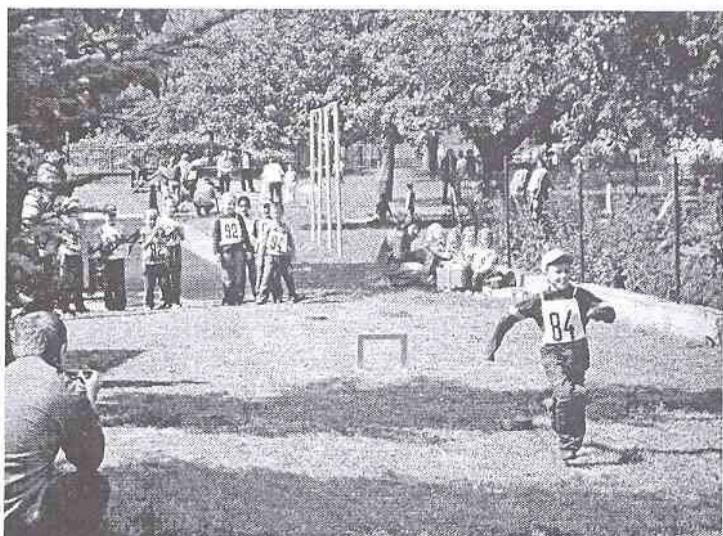
Týždeň pred oslavou pamiatky padlých v II. svetovej vojne turisti čisťili hrebeň Javorníkov po neporiadnych návštevníkoch našich hôr. Zúčastnili sa aj 34. ročníka turistického pochodu Jilemnického 25. V dňoch 21. – 23. 5. 2010 boli v Liptovskom Jáne. Navštívili nedalekú Stanišovskú jaskyňu, vyskúšali liptovské pramene a spoznávali okolitú prírodu. V týchto dňoch (3. 7.) sa chystajú pešo cez Javorníky na návštevu Karolíny.

V Liptovskom Jáne.

Športová olympiáda detí Materskej školy Papradno

Školský rok 2009/2010 ukončili deti materskej školy olympiádou. Pozvali si na ňu aj svojich rodičov. Olympiáda začala slávnostným sprievodom a zoradením sa detí podľa tried na školskom dvore. Každá trieda si niesla svoj transparent. Po skončení hymny privítala riaditeľka materskej školy deti, rodičov a hostí. Nasledoval slub športovcov a začalo sa súťažiť na stanovištiach. Športové disciplíny boli rozdelené podľa veku. Deti súťažili v behu, skoku vo vreci, v hode na cieľ, v kotúčaní lopty a v behu cez prekážky. Po ukončení všetkých súťaží nasledoval záverečný ceremoniál s odovzdávaním medailí, diplomov a sladkostí. Bez odmeny neodšiel ani jeden malý športovec.

Veľkonočná nedeľa na Holom Vŕšku.

Na Jilemnického 25-ke v Kostolci.

V druhom polroku budú členovia klubu pokračovať v napĺňaní svojho plánu. V júli prácam na malom vodopáde, čistiť trasu Žofa – Koškovec a stihnuť jedno cyklo podujatie. V auguste čistia spodnú okružnú a chcú byť na Morave – Stanovnici. V septembri sa stretnú s turistami Moravy, pokračujú v čistení trasy Žofa – Koškovec a zvládnut by mali aj prechod hrebeňom Roháčov. V októbri si posedia pri guláši, v novembri je výstup na Žiar, v decembri na Bukovinu v Brvništi, Štefanovský prechod Vrchová – kaplnka a ešte k tomu akcie podľa počasia.

Nie sme suché konáre

Seniori z Jednoty dôchodcov Slovenska v Papradne sa 11. 6. zúčastnili III. ročníka okresných a II. ročníka krajských športových hier seniorov stredného Považia v Pružine - Predhorí.

Súťažilo 6 – členné družstvo v zložení Stanislav Šramčík, Lubica Šramčíková, Mária Umrianová, Milan Zendek, František Macháč a vedúca Emília Balušíková.

Zo 60 súťažiacich z 10 organizácií sa naši i nedali položiť "na lopaty". Dosiahli veľmi pekné výsledky, čoho dôkazom sú popredné umiestnenia, medaily, diplomy, ceny a poháre.

V štafetovom behu družstvo získalo 1. miesto. V streľbe zo vzduchovky zvíťazila Lubica Šramčíková, v hode kriketovou loptičkou do kruhu zase František Macháč. Druhé miesta získali Stanislav Šramčík a Milan Zendek v hode plnou loptou a hode kriketkou do koša. Po scítaní bodov družstvo získalo 2. miesto s počtom 81,5 bodov za Púchovom a pred Jasenicou. Vlani naši seniori získali putovný pohár TSK.

Mária Umrianová:

- Ďakujeme starostovi obce Štefanovi Hatajčíkovi za podporu, bez ktorej by sme našu obec nemohli reprezentovať, podákovanie za finančnú podporu patrí aj nášmu sponzorovi Jankovi Levčíkovi.

Našu činnosť dokumentuje fotografiami, kresbami a textami aj kronika.

Všetkým členom základnej organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska prajeme pevné zdravie, veľa elánu a chuti do športových aktivít, ved nie sme suché konáre.

Chlapci, sme na vás hrdí a ďakujeme

Kedysi jedna veľmi známa československá atlétka v jednom rozhvore povedala, že najväčšie talenty sa rodia na dedinách. Verte, či neverte, niečo na tom bude. Že je na tom kus pravdy, to nám jasne dokázali naši dorastenci, ktorí svojou pevnou vôľou, odhodlanosťou, talentom a obrovskou bojovnosťou dokázali to, čo sa doteraz nikdy nepodarilo žiadnemu futbalovému družstvu v našej obci. Ich postup do piatej ligy bol neuveriteľný úspechom, čoho dôkazom boli aj viačné články v známych periodikách. Celú sezónu boli naši chlapci postrachom súperov. Hlavne domáce zápasy vzbudzovali u súpera rešpekt, pretože chlapci boli doma neprekonateľní. Dôležité body nosili aj zo súperových ihrísk. Ich postavenie v tabuľke bolo čoraz vyššie. Nakoniec skončili na krásnom 5. mieste, čo je rovnako obrovský úspech. O tom, že mohli vystúpiť aj V. ligu a postúpiť do IV. ligy, nemusíme, myslím si, nikoľ, kto rozumie futbalu, presvedčať. Hlavne posledné zápasy s najlepšími družstvami, ktoré chceli rovnako postúpiť ako my, boli dôkazom, že sa na našich chlapcov súperi dôkladne pripravili a nielen oni...

Sezóna teda skončila a nám nezostáva nič iné, iba sa podakovať našim dorastencom za krásne futbalové zážitky a zaželať im v budúcej sezóne veľa futbalu-

vých úspechov, veľa víťazstiev a prípadný neúspech, nech ich neodrádi, práve naopak, nech je pre nich hnacím motorom do ďalších zápasov. Ďakujeme aj bývalým dorastencom Patrikovi Trúchlikovi, Tomášovi Lokšíkovi, Patrikovi Melicheríkovi, ktorí sa rovnako zaslúžili o už spomínaný historický úspech. Osobitne sa chceme podakovať za obrovskú snahu a neskutočnú bojovnosť našim dvom kapitánom Martínu Žilinčíkovi a Patrikovi Macošincovi, ktorí v doraste končia a zaželať im veľa osobných a športových úspechov.

Za veľa vďačíme aj trénerom žiacov Vladovi Košútovi a Braňovi

Zdurienčíkovi, ktorí nám vytvárajú skutočne silnú žiacku základňu.

Naša vdaka patrí vedeniu TJ Žiar Papradno s predsedom TJ Stanislavom Lališom, obecnému úradu so starostom Štefanom Hatajčíkom, našim tolerantným manželkám, rodičom dorastencov, sponzorom za ich finančné a vecné príspevky a hlavne našim fanúšikom, ktorí nám neskutočne fandili.

S vďakou

Daniel Lapúnik, tréner, Ján Macošinec a Zdeno Zboran, vedúci družstva dorastencov.

V. liga dorastenci

1.Dubodiel	30	22	3	5	90:30	69
2.N.Rudno	30	20	3	7	77:33	63
3.Kanianka	30	19	4	7	62:29	61
4.Drietoma	30	18	6	6	58:34	60
5.Papradno	30	18	5	7	54:25	59
6.Stára Turá	30	16	2	12	73:32	50
7.Beluša	30	13	9	8	59:40	48
8.Streženice	30	11	11	8	41:38	44
9.Košeca	30	13	3	14	65:62	42
10.D.Kočkovce	30	12	3	15	52:58	39
11.Lehota	30	10	6	14	68:90	36
12.Chynorany	30	8	6	16	46:63	30
13.N.Prvno	30	9	3	18	39:59	30
14.Ladce	30	6	1	23	24:79	19
15.TTS Trenčín	30	5	3	22	28:84	18
16.H.Srní	30	4	4	22	26:106	16

Dorastenci TJ Žiar Papradno, účastník 5. ligy sever: zľava hore tréner Daniel Lapúnik, Patrik Macošinec, Martin Žilinčík, Marek Cupan, Jakub Galko, Rado Zboran, Simeon Fujaček, Martin Fojtík, Adrián Burianec, Ján Macošinec, v dolnom rade sú Marek Kompaník, Lukáš Cupan, Miroslav Belušák, Viliam Hrebičík, Vratislav Jureník, Ivan Homolík.

Ocenenie predsedovi TJ

Začiatkom júna (9. 6.) prevzal v sídle Trenčianskeho samosprávneho kraja predsedu TJ Žiar Papradno Stanislava Lališa (50) ocenenie za funkcionársku športovú činnosť. V Trenčíne bolo vyhodnotenie najlepších športovcov a funkcionárov Trenčianskeho kraja roku 2009 a pri príležitosti životného jubilea za dlhoročnú činnosť v televýchovnom hnutí ocenenie prevzal aj predsedu našej TJ. Zároveň je to aj podakovaním funkcionárom do Papradna za starostlivosť o futbalové družstvá v súťažiach, za chod športového areálu i každoročnú ponuku exhibičných zápasov hokejistov extraligy. (vp)

Žilinskí „vlci“ prišli za futbalom do Papradna

Vo štvrtok minulý týždeň extraligoví hokejisti prijali pozvanie na oddychový podvečer do obce pod Javorníkmi. Tak ako po iné roky je na to vhodný záver júna, keď je viac času na oddychové aktivity. Opäť neprišli naprázdno, miestnej TJ Žiar venovali 700 eúr. Dostalo sa im pohostenia v miestnom Dallase, kde mohli sledovať aj dôležitý zápas Slovenska na MS s Talianskom. Po řom hokejisti si obliekli futbalové dresy a „rozdali“ si to s domácimi hráčmi na ihrisku v Luhoch. (vp)

I. trieda muži

1.Podvažie	26	22	2	2	70:18	68
2.Plevník	26	17	4	5	50:19	55
3.Tuchyňa	26	16	4	6	58:34	52
4.Púchov „B“	26	15	3	8	65:38	48
5.Horovce	26	13	4	9	48:41	43
6.Illava	26	13	3	10	51:41	42
7.Papradno	26	10	6	10	36:33	36
8.M.Lednice	26	9	7	10	45:48	34
9.Udiča	26	8	6	12	36:40	30
10.Visolaje	26	7	5	14	51:73	26
11.D.Mariková	26	7	4	15	48:60	25
12.Brvnište	26	6	5	15	28:59	23
13.Dulov	26	5	5	16	22:70	20
14.Pružina	26	2	6	18	26:60	12

I. trieda starší žiaci

1.Streženice	26	19	4	3	80:25	61
2.Udiča	26	17	7	2	76:35	58
3.Plevník	25	16	5	4	95:39	53
4.Prečín	26	13	3	10	54:40	42
5.Domaniža	26	11	9	6	53:39	42
6.Illava	26	12	5	9	70:50	41
7.Borčice	26	12	4	10	48:41	40
8.Papradno	26	12	3	11	39:50	39
9.Ladce	25	9	5	11	64:68	32
10.D.Mariková	26	8	2	16	39:69	26
11.Slupné	26	7	5	14	32:67	26
12.H.Poruba	26	6	2	18	56:78	20
13.Orlové	26	5	3	18	43:77	18
14.Bolešov	26	4	3	19	23:94	15